

Ministerstwo Infrastruktury

Sekretarz stanu
Marek Gróbarczyk

Znak pisma: DGWiŻŚ-10.720.29.2023
Warszawa, 11 sierpnia 2023

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez Panią Senator Alicję Chybicką podczas 64. Posiedzenia Senatu RP w dniu 13 lipca 2023 r., przekazanego przy piśmie z dnia 19 lipca 2023 r. znak BPS/043-64-2237/23, poniżej przedstawiam stanowisko resortu infrastruktury.

Na wstępie pragnę wskazać, iż Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, dalej "PGW WP", stanowi państwową osobę prawną, a powierzenie zadania zatwierdzania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGW WP stanowiło realizację potrzeby utworzenia niezależnego od jednostek samorządu terytorialnego organu regulacyjnego, którego celem jest w szczególności ochrona odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen. W tym miejscu należy także wspomnieć, że rozwiązania przewidujące nadzór organów samorządu terytorialnego nad kształtowaniem i wysokością cen usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków nie chroniły w wystarczającym stopniu odbiorców usług (w tym mieszkańców) przed systematycznym wzrostem cen. Jak wynika z kontroli NIK prowadzonych w samorządach (2016 r. *Kształtowanie cen usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków*, nr ewid. 20/2016/P/15/101/LSZ), samorządy oraz radni nie zawsze skutecznie korzystali ze swoich uprawnień, mimo dostępnych narzędzi kontrolnych takich jak np. prawo do weryfikacji wniosków taryfowych oraz zatwierdzenia taryf przez radę gminy lub miasta (taryf zaprojektowanych przez spółki lub inne podmioty świadczące usługi wodno-kanalizacyjne).

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w związku z sytuacją makroekonomiczną i wzrostem inflacji, z inicjatywy strony samorządowej w dniu 13 kwietnia br. w Ministerstwie Infrastruktury odbyło się spotkanie z udziałem przedstawicieli resortu infrastruktury, strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz PGW WP, którego tematem była polityka taryfowa. Główną konkluzją spotkania była propozycja wypracowania, wspólnie z przedstawicielami strony samorządowej, branży wodociągowo-kanalizacyjnej reprezentowanej przez Izbę Gospodarczą Wodociągów Polskie, PGW WP i resortu infrastruktury, rozwiązań legislacyjnych mających na celu usprawnienie procesu taryfikacji. W nawiązaniu do tych ustaleń, w dniach 9 i 17 maja br. w ramach posiedzeń Zespołu doradczego do spraw zaopatrzenia ludności w wodę i

odprowadzania ścieków, powołanego przez Ministra Infrastruktury, odbyły się spotkania, których przedmiotem była propozycja Związku Miast Polskich dotycząca zmiany obowiązujących przepisów w zakresie usprawnienia procedury zmiany taryfy przez organ regulacyjny na podstawie złożonego przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wniosku. Proponowane zmiany legislacyjne zostaną wprowadzone do procedowanego obecnie projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UC130).

Pragnę również podkreślić, iż mając na uwadze przeciwdziałanie wzrostowi inflacji, cen prądu, gazu i materiałów, rząd RP realizuje szereg działań osłonowych, dedykowanych również obszarowi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. W ramach tych działań w 2021 r. zostały przyznane środki z budżetu państwa na wsparcie inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych w kwocie 4 mld zł jako uzupełnienie subwencji ogólnej, w tym 1 mld zł z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz 3 mld zł z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji. Podział środków na poszczególne gminy oparty był na obiektywnym, ustawowym algorytmie. Podstawę do wyliczenia środków stanowiły dane Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2019 według stanu na dzień 31 października 2021 r. Nowelizacja ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia finansowego gminnych inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych wydłużyła do końca 2025 roku termin realizacji obowiązku przeznaczenia przez gminę na inwestycje wydatków nie mniejszych niż równowartość otrzymanych środków oraz umożliwiła poniesienie wydatków na inwestycje w obszarze wodociągów i zaopatrzenia w wodę w miejsce wydatków na kanalizację (bądź odwrotnie). Dodatkowo, na mocy ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022 poz. 1964), na wsparcie finansowe zadań jednostkom samorządu terytorialnego zostały przekazane w 2022 r. dodatkowe dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 13,7 mld zł, a w ustawie o zmianie ustawy budżetowej na rok 2023 oraz w ustawie o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 przewiduje się zwiększenie środków dla JST na realizację zadań do 14 mld zł. Dzięki tym regulacjom każda gmina otrzymuje rządowe wsparcie, które może zostać przeznaczone na dopłaty do taryf. Na kanwie obowiązujących regulacji prawnych, zgodnie z art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537), dalej "uzzwizość", przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne mogą otrzymywać wsparcie od gmin w formie dopłaty do taryf. Uchwalenie dopłat może stanowić pokrycie wzrostu cen i stawek opłat za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki, tak że dla odbiorcy pozostaną one na dotychczasowym poziomie. Ponadto, w ramach rozwiązania systemowego, na mocy ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2243 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295) wsparcie otrzymały mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz podmioty świadczące usługi na rzecz jednostek samorządu terytorialnego z zakresu wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych. Natomiast w projekcie ustawy o zmianie ustawy o

szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz zmianie niektórych innych ustaw, w art. 2 pkt 1 lit. b zaproponowano, że w rozliczeniach z tymi odbiorcami stosuje się ceny za obrót energią elektryczną nie wyższe niż tzw. cena maksymalna na poziomie 693 zł/MWh. Przepisy ustawy pozwalają zarówno jednostkom samorządu terytorialnego jak i podmiotom świadczącym usługi na rzecz tych jednostek nabywać energię elektryczną po gwarantowanej cenie maksymalnej na potrzeby realizowanych przez nich zadań zleconych i własnych, w tym usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, do których zalicza się również usługi wodociągowo-kanalizacyjne.

Na zakończenie pragnę podkreślić, że w ramach uzwisość ustawodawca przewidział mechanizm kontrolny zatwierdzania taryf przez regulatora, poprzez możliwość odwołania od decyzji odmawiającej zatwierdzenia lub skrócenia taryfy do Prezesa Wód Polskich, a w dalszej kolejności do sądu administracyjnego. Sąd ten bada podstawy rozstrzygnięcia organu administracji, w tym jego legalność. Natomiast Ministerstwo Infrastruktury nie jest stroną postępowania w przedmiocie zatwierdzenia taryf bądź skrócenia okresu obowiązywania taryfy.

Z wyrazami szacunku

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Marek Gróbarczyk

Sekretarz Stanu